

свідомості соціуму. Системотвірні параметри та комунікативна значущість забезпечує мовну стійкість мовним інноваціям.

Література

1. **Дацишин Х.** Концепт „Україна” в сучасному українському політичному дискурсі : метафоричні моделі і тенденції формування національної мовної картини світу / Х. Дацишин // Комунікативна компетентність правників і їх зв'язки з громадськістю: Зб. наук. пр. – Львів : Львів. ін-т внутр. справ при НАВС України, 2003. – С. 161 – 163;
2. **Карпенко О.Ю.** Проблематика когнітивної ономастики : монографія / О. Ю. Карпенко. – Одеса : Астропринт, 2006. – 325 с.;
3. **Коч Н.В.** Дискурсивна практика міфотворчості сучасних ЗМІ (фрейм „кіборг” в українському інформаційному контенті) / Н.В. Коч // Наукова парадигма сучасного дискурсу : вектори актуальних досліджень : кол. моногр. / За заг. ред. Н.В. Коч. – Миколаїв : „Квіт”, 2016. – 272 с.;
4. **Мельник Л.В.** Культурно-національна конотація українських фразеологізмів : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.01 „Українська мова” / Л.В. Мельник. – Донецьк, 2001. – 18 с.;
5. **Мельникова Е.В.** Номинативная функция лексико-семантической системы языка / Е.В. Мельникова // Зб. наук. пр. // Моск. гос. пед. ин-т иностр. яз. им. М. Тореца. – 1982. – Вып. 199. – С. 173 – 186;
6. **Пауль Г.** Принципы истории языка / Г. Пауль. – М. : Изд-во иностр. лит-ры, 1960. – 500 с.;
7. **Селиванова Е.А.** Основы лингвистической теории текста и коммуникации / Е.А. Селиванова. – К. : ЦУЛ, Фитосоциоцентр, 2002. – 336 с.;
8. **Телеканали Миколаївської області** [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rtp.com.ua/uk/nikolaev/8/telekanaly-mykolayivskoyi-oblasti.html>. – Назва з екрана.

ІНФОРМАЦІЙНА ОБІЗНАНІСТЬ – ЖИТТЄВО НЕОБХІДНА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

Ірина Ланова (ДВНЗ „Криворізький національний університет”, м. Кривий Ріг, старший викладач)

Глобалізація світових процесів та глибокі соціально-політичні й економічні перетворення, що розгорнулися в кінці 20 століття, створили передумови для швидкого входження багатьох країн у світовий інформаційний простір. Цей час ознаменувався переходом низки країн до постіндустріального, інформаційного суспільства, у якому переважна більшість працюючих зайнята у сфері інформаційної діяльності, а основним продуктом виробництва й товаром є інформація, яка нині стала найважливішим ресурсом суспільства.

Фундаментальні знання та шляхи поведінки з інформацією мали величезне значення в усі часи, проте при переході до інформаційного суспільства стає необхідним вироблення нової соціальної стратегії для формування людини, здатної жити та діяти в сучасному інформаційному середовищі. Інформаційні процеси активно впливають на всі сторони людського життя. Використання новітніх інформаційних технологій значно підсилює цей вплив. На сьогодні швидко впроваджуються в практику нові інформаційні технології, створюються національні й міжнародні комп'ютерні мережі з різноманітними базами й банками даних, відбувається подальше зближення документа та книги, які однаково можуть бути представлені в електронному варіанті. Тому організовані та постійно актуалізовані інформаційні масиви набувають дуже важливого стратегічного значення. Щоб реалізувати свій внутрішній потенціал, досягти професійних успіхів, стати гармонійно розвинутою особистістю, сучасна людина повинна мати досить високий рівень інформаційної культури. Нині значна частина інформації фіксується на матеріальних носіях, міститься в різноманітних документах. Тому знання інформаційно-документаційних процесів, особливостей роботи з документами є невід'ємною складовою інформаційної культури людини.

Використання інформації в усіх сферах суспільного життя: політиці, економіці, науці, освіті тощо – зобов'язує професійно підготовленого фахівця вміти задокументувати інформацію, знайти її, обробити, зберегти, передати. Отже, в умовах глобальної інформатизації суспільства інформаційна обізнаність є життєво необхідною для професійної діяльності

людини. Реалізація завдань побудови в Україні інформаційного суспільства, розвитку національної інформаційної інфраструктури, її поступової інтеграції в європейський простір робить актуальною підготовку відповідних фахівців. Життя висуває нові вимоги до спеціалістів, які мають в умовах глобальної інформатизації суспільства повною мірою володіти інформаційно-технологічною компетентністю.

В умовах становлення інформаційного суспільства та впровадження електронних видів документів комп'ютерні вміння стали головною складовою майже всіх видів діяльності. Такі процеси розширюють і посилюють вимоги до комп'ютерної освіти. Упровадження в навчальний процес вищих навчальних закладів сучасних інформаційних, зокрема, комп'ютерних технологій, відкриває нові способи та дає широкі можливості для подальшої диференціації професійного навчання, усебічної реалізації творчих, пошукових, особистісно зорієнтованих, комунікативних форм навчання, підвищення його ефективності, мобільності й відповідності нинішнім запитам суспільства. Комп'ютеризація освіти – це невід'ємний компонент її удосконалення, який сприяє підготовці висококваліфікованих фахівців, конкурентоспроможних на ринку праці, здатних до компетентної та ефективної роботи за своєю спеціальністю відповідно до світових стандартів.

Важливою гуманітарною складовою в умовах викладання комп'ютерного документознавства у вищих навчальних закладах є формування мовленнєво-творчих здібностей студентів, розвиток науково-дослідницької роботи, диференціація та індивідуалізація при практичному засвоєнні студентами матеріалу, що має сприяти глибокому осмисленню та закріпленню теоретичних питань. Нині комп'ютерне документознавство перетворилося на невід'ємну частину суспільного життя, стало рушійною силою економічного зростання й водночас джерелом нових інформаційних проблем та загроз. Така тенденція розширює й ускладнює вимоги до освітнього рівня фахівців, обумовлює нові підходи до викладання комп'ютерного документознавства у вищій школі.

На сучасному етапі комп'ютерне документознавство є науковою дисципліною, що виникла з традиційного

документознавства, яке сформувалося як самостійний напрям наукової діяльності на початку ХХ століття, предметом вивчення якого стали процеси, пов'язані з пошуком, збиранням, систематизацією й поданням у користування різних видів документів. Традиційне документознавство виділилося у вигляді самостійної дисципліни, що вивчає різні форми документації, після переходу на інформаційну основу й виникнення теоретичної бази.

Комп'ютерне документознавство як комплексна наука про документ та документно-комунікаційну діяльність дає студентам системне уявлення про документ як основну складову документної комунікації, про сутність, структуру, функції, класифікацію документів, їхнє призначення та закономірності застосування у процесі документообігу. Існують різні погляди, зокрема Н. Кушнарєнко, С. Кулєшова, щодо структури вітчизняного документознавства, тенденцій його розвитку у світовому процесі. У сучасному суспільстві простежується тісний зв'язок документознавства з інформатикою. Стрімке нарощування інформаційних процесів, бурхливий розвиток комп'ютерних технологій у другій половині ХХ сторіччя привели до вибудовування документознавства в цикл наук про соціальну інформацію. У результаті цього документознавство стало найтіснішим чином пов'язане з такими дисциплінами, як: соціальна інформатика, документалістика, обчислювальна техніка й програмування тощо. Лише разом із цими науками воно має можливість на сучасному етапі ефективно розв'язувати теоретичні й прикладні завдання, пов'язані з виробництвом, передаванням, використанням, зберіганням документованої інформації. С. Слободяник висловлює своє бачення об'єктної сфери документознавства. Дослідник заперечує ототожнення понять „документ” та „інформація”, „документна” й „соціальна” інформація. Він уважає, що будь-яка документна інформація є соціальною, утім, не всяка соціальна інформація є документовною. На його думку, соціальна інформація стає документовною лише в разі специфічного виду людської діяльності – документування (фіксації інформації), що підтверджує класичні постулати соціальної інформатики.

Використання комп'ютерного документознавства як інноваційної технології навчання української мови (за професійним спрямуванням) ставить перед викладачами вищої школи завдання розроблення й наукового обґрунтування теоретичної моделі тестування, що є дидактичною системою, яка забезпечить результативність мовної підготовки студентів. Успішність застосування комп'ютерного документознавства в мовній підготовці студентів буде забезпечуватися тільки в тому випадку, якщо виконується комплекс педагогічних умов: розроблення й упровадження в освітній процес теоретичної моделі тестування, активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів на заняттях з мовних дисциплін, формування мотивації у студентів, відповідність матеріалу.

Відповідно до вимог Болонської декларації, у якій передбачено значне збільшення обсягів самостійної роботи студента та індивідуалізацію навчання, наша держава робить рішучі кроки до реформування системи вищої освіти. Тому самостійна пізнавальна діяльність студента – це одна з основних гуманітарних складових при викладанні комп'ютерного документознавства. Нині перед педагогами вищої школи постали нові завдання у зв'язку з появою комп'ютерного документознавства, зокрема: проведення лекційних, практичних, лабораторних занять із використанням сучасних інформаційних технологій; застосування активних методів навчання; підвищення творчої й інтелектуальної складових у навчальній діяльності; використання різних видів діяльності (навчальної, дослідницької та інших); розроблення творчих завдань, що сприяють активізації пізнавальної діяльності студентів та підвищенню мотивації до освоєння засобів і методів інформатики для ефективного застосування в професійній діяльності; удосконалення особистих умінь і навичок володіння комп'ютерними технологіями.

Ефективній організації самостійної роботи студентів значною мірою сприяє використання Інтернету як джерела інформації, як засобу, що підвищує мотивацію у вивченні мови, забезпечує індивідуалізацію, інтерактивність навчання, моделювання особливого навчального середовища і врешті-решт, підвищує якість навчання. Користуючись послугами

мережі Інтернет, студент вчиться обирати з великої кількості інформаційних джерел потрібну інформацію, аналізувати та систематизувати її. Сьогодні особливою популярністю користуються програми, пов'язані з вивченням орфографії та пунктуації, фонетики, семантики, а також програми, що здійснюють контроль знань студентів.

Використання електронних ресурсів при складанні та вивченні документів є очевидною потребою часу й зумовлене розвитком інформаційних технологій, досягненнями гуманітарної науки. Серед сучасних інформаційних технологій на особливу увагу заслуговують телекомунікаційні технології, пов'язані з Інтернет та веб-сайтами. Тому в системі сучасної освіти актуальним є знання та уміння фахівців, пов'язані з аналізом, редагуванням, наповненням, захистом веб-сайтів, які нині є ключовими елементами інформування, надання електронних послуг, електронної взаємодії організації, складання та розповсюдження документації.

Отже, використання гуманітарної складової при викладанні комп'ютерного документознавства потребує від студентів вироблення алгоритму пошуку та оброблення знайденої інформації. Робота з електронними ресурсами, що є доповненням до традиційних джерел та літератури, розвиває аналітичні здібності студента, його творчі можливості, уміння мислити та діяти нетрадиційно, а це прискорить процес професійної адаптації випускників та збільшить їхню конкурентоспроможність на ринку праці.

УРБАНІСТИЧНІ МОТИВИ В ПОЕЗІЇ ІВАНА НИЗОВОГО

Альона Манько (ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Старобільськ, аспірантка)

Наук. керівник – проф. Пінчук Т.С.

У ліриці видатного українського поета І. Низового наявна чітка бінарна опозиція міста та села, при цьому концептуальний образ міста постає здебільшого в яскраво вираженому негативному ключі, тоді як село зображено омріяною ідилічною місцевістю.